

Fælles udtalelse fra biskopperne vedrørende 'Dødshjælp'

Spørgsmålet om, hvorvidt såkaldt aktiv dødshjælp skal legaliseres i Danmark, er blevet rejst politisk. I den forbindelse ønsker Folkekirkens biskopper at tilkendegive, at vi i lighed med flertallet i Det Ethiske Råd tager afstand fra en sådan legalisering.

I Etisk Råds udtalelse af 4. oktober 2023 defineres *dødshjælp*, enten i form af eutanasi (medlidenhedsdrab) eller assisteret selvmord, som "den indsats, som gøres efter et udtrykkeligt ønske fra en person, hvor hensigten er, at indsatsen skal forårsage dennes død."

Vi frygter, at en legalisering af dødshjælp vil føre til en forråelse af såvel menneskesyn som samfundssyn.

Der er afgørende forskel på at have et samfund, der vil bistå mennesker i fortvivlelse og sygdom med trøst og støtte og gøre, hvad der er muligt for at lindre smerter, og at have et samfund, der vil bistå fortvivlede og lidende mennesker med at tage livet fra dem.

En legalisering af dødshjælp vil efter vores opfattelse

- overanstrengte det enkelte menneskes selvbestemmelse og se bort fra, at mennesket er påvirkeligt og lever i relationer
- være et skridt væk fra den værdsættelse af og omsorg for det enkelte menneskes liv, som hidtil har præget dansk lovgivning
- risikere at lægge socialt pres på den enkelte og undergrave modet til at ligge andre til last
- risikere at udsætte hele grupper af fysisk eller psykisk lidende og plejkrævende mennesker for en nedvurdering af deres livsværdi.
- pålægge mennesker at skulle vurdere andre menneskers liv og/eller udføre handlinger med det formål at forårsage en andens død.
- Give sårbare og syge mennesker en opfattelse af, at de lægger deres relationer og samfundet til last.

Det er vores formodning og frygt, at den tilsyneladende positive stemning blandt borgerne (jf. Megafons undersøgelse for TV2, juli 2023) bl.a. beror på uklarhed om begreber og måske også om den nuværende retstilstand.

Nørregade 11
1165 København K

Tlf: 33 47 65 00
kmkbh@km.dk

Frygten for ubærlige smerter eller for udsigtsløs livsforlængelse kan føre til tilkendegivelse af et ønske om at legalisere dødshjælp, selvom der allerede findes lovgivning, der imødegår denne frygt.

Derfor kan sundhedslovens § 25, der tillader smertelindring også, selvom det fremskynder dødstidspunktet, samt undladelse af livsforlængende behandling, med fordel gøres mere kendt i offentligheden. I lighed med Etisk Råds udtalelse mener vi, at den palliative indsats bør være samfundets svar på den angst og de lidelser, der for nogle mennesker er forbundet med dødsprocessen.

Det er en religiøs og eksistentiel erkendelse, at livet er en gave, givet i sammenhæng og forpligtelse over for andre mennesker, og forgængeligheden et vilkår. Livet igennem lider vi under det vilkår, at vi forfalder og skal dø. At gøre liv og død til det enkelte menneskes eget valg er en overanstrengelse af menneskets frie valg: Dels kan et menneske ikke beslutte sig for at komme til live; det kan kun beslutte sig for at dø. Dels er det vanskeligt at stadfæste, hvornår en beslutning om ikke længere at ville eksistere er taget på et helt frit grundlag. Skulle samfundet tage den fulde konsekvens af hævdelsen af menneskets frie valg mht. sin egen død, vil det i princippet ikke længere give mening at arbejde for at redde selvmordstruede.

Men ud fra en kristent trosgrundlag er det svage og afmægtige liv et værdigt liv. Enhver opdeling af liv og død i værdigt og uværdigt tenderer til at sætte værdighed lig med styrke og selvbestemmelse og uværdighed lig med svaghed og afhængighed og smerte. På den måde bliver det menneske, der har brug for hjælp og omsorg og pleje udsat for betegnelsen uværdig. Den form for værdiskred øger frygten hos den enkelte for at ligge samfundet og andre mennesker til last.

I en indførelse af lovlig dødshjælp vil det - trods alle forsæt om at følge det enkelte menneskes interesse og ønske - være umuligt at friholde samfundet for en medskyld og en mistanke for økonomisk eller ressourcemæssig interesse i at medvirke til svage og plejekrævende borgers død.

Det er derfor biskoppernes samlede tilkendegivelse, at samfundet ikke bør kunne tage borgernes liv.

Vedtaget på bispemødet den 27. oktober 2023

På biskoppernes vegne

Peter Skov-Jakobsen

Biskoppen over Københavns Stift